

Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen 2023

5830/02.05.01.00/2023

Kaupunginhallitus 16.10.2023 § 244

Valmistelija: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Valtiovarainministeriö on 27.9.2023 kunnan- ja kaupunginhallituksille lähetetyllä kirjeellä esittänyt kuntien haettavaksi harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta vuodelle 2023. Kunnan valtionosuutta voidaan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 27 §:n mukaan korottaa hakemuksesta harkinnanvaraisesti valtion talousarvion rajoissa, jos kunta ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet.

Valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt taloutensa tasapainottamiseksi toteutettavia toimenpiteitä. Toimenpiteet aikatauluineen ja euromääräisine vaikutuksineen on esitettävä valtionosuuden korotusta koskevassa hakemuksessa. Jos toimenpiteitä ei ole päätetty hakuajan loppuun mennessä, on hakemukseen merkittävä se, milloin valtuusto käsittelee ne ja mitä toimenpiteet ovat.

Hakemuksessa tulee yksilöidä kaikki perusteet ja erityisolosuhteet, joita kunta pitää syynä kuluvan vuoden talouden tasapainottamiseen liittyviin ongelmiin. Perusteluissa on syytä painottaa sellaisia tietoja, joita ei voida saada yleisistä tilastoista.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 27 §:n 2 momentin mukaan valtionapuviranomainen voi asettaa avustuksen myöntämiselle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Edellä mainitun lainkohdan perusteella ministeriö asettaa valtionosuuden korotuksen käytölle seuraavat ehdot hyväksytyyn talouden tasapainotussuunnitelman lisäksi:

1. Korotus ei saa aiheuttaa vastaavan suuruista kunnan omassa päätäntävällässä olevien menojen lisäystä. Tämä koskee sekä käyttötalous että investointimenoja. Korotus on tarkoitettu tukemaan kunnan omia talouden tervehdyttämistoimenpiteitä, joihin kunnan on syytä varautua avustuksesta riippumatta.

2. Korotus on tarkoitettu varautumiseen niihin talouden tervehdyttämistarpeisiin, jotka ovat syntyneet kunnan talouden aikaisemman kehityksen johdosta. Tällaisia tarpeita ovat varautuminen

velanhoitokustannuksiin, alijäämien kattamiseen ja tiedossa oleviin tuloperusteiden jo tapahtuneisiin muutoksiin.

Hakemuksessa tulee arvioida erityisesti vuoden 2023 tilannetta. Perusteluissa tulee erityisesti tuoda esille ne toimenpiteet, joita kunta on tehnyt tai on tekemässä poikkeuksellisten tai tilapäisten talousongelmien parantamiseksi.

Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen on käytettävissä enintään 10 000 000 euroa. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 45 §:n 2 momentin mukaan korotusta on haettava valtiovarainministeriön päättämään ajankohtaan mennessä.

Kouvolan kaupunki hakee harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta 3,0 milj. euroa. Hakemuksessa painotetaan seuraavia kaupungin taloudellisia haasteita:

- sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksien aiheuttama alijäämä sekä siitä johtuva tulevan valtionosuusrahoituksen väheneminen
- Kouvolan toimintaympäristön muutos
- Kouvolan taloustilanne yleisesti

Hakemukset tulee toimittaa tiistaihin 17.10.2023 klo 16.15 mennessä.

Liitteenä hakemus.

Talusojohtaja Hellevi Kunnas on kokouksessa paikalla asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: talusojohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

- hakea 3,0 milj. euron harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuodelle 2023 liitteenä olevan hakemuksen mukaisesti ja
- oikeuttaa kaupunginjohtajan tai talusojohtajan tarvittaessa täydentämään hakemusta.

Kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 17.10.2023 lukien.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa, ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 17.10.2023 lukien.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden talousjohtaja Hellevi Kunnakselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.
